

pedagógiájának fogalmával, irányával és kihatásaival, utalva a nép benső életének tisztaságát és erejét veszélyeztető jelenségekre. Felette érdekes és tanulmányos a frankfurti pedagógiai akadémia igazgatójának, dr. Weimernek, *Fehlerkunde* című tanulmánya is, amely főleg azokkal a hibákkal foglalkozik, amelyeket a tanulók írásbeli dolgozataikban ejtenek. Ez a kötet egy helyen (1288. h.) hazánkról is megemlékezik, amikor megállapítja, hogy „*die hochherzige und feingebildete Gräfin Brunswick von Korompa in der Christianenstadt (sic!) zu Ofen*“ 1828-ban megnyitotta az első „angyalkertet“, majd 1837-ben a kisdudóvönöképzőintézetet s hogy az ő befolyásának kell betudni a kisgyermekek gondozását Bécsben, Augsburgban és Münchenben is.

Ha a további kötetek ilyen mértékben tökéletesednek, igen használható és megbízható kézikönyvre számíthatunk. K. F.

Eduard Spranger: Der deutsche Klassizismus und das Bildungsleben der Gegenwart. (2. kiad. K. Stenger, Erfurt, 1928. 31 l.)

Komoly tárgyról komoly olvasóknak szóló tanulmány. Mi az értelmek korunknak, hogyan eszmélhetünk rá valóságos kultúrjavaira s ennek alapján miként juthatunk az életben helyes tájékozottságra és ennek révén szellemi-léleki egyensúlyra: ezeket a súlyos kérdéseket igyekszik szerzőnk a tőle megszokott széles filozófiai látókörrrel kultúrtörténeti alapon megoldani és az ebből leszűrt eredményeket egy, a mai embernek szükséges világnézet kialakítására értékesíteni, ami természetszerűen kihat napjainknak művelődési problémájára is. Korunk, úgymond, vajudik: az objektív és a szubjektív kultúra küzd egymással, ez ellentétekből a megváltó új még nem tud megszületni. „Legújabb pedagógiánk szubjektívizmusa a tiszta tárgyilagosságtól annál távolabb áll, mert alapszabályként véve szinte elmerülünk a dologi világ (*Sachwelt*) súlya alatt. Híján vagyunk a lélek és a tárgy belső kapcsolatának, annak az átszellemült tárgyilagosságnak, amely a műveltséget teljessé teszi. Egyelőre a szentimentalizmusnak, a *Sturm und Drang*-nak korszakában élünk, amely nélkülözi a teremtő erőt“ (19. l.). Ezzel a visszás állapottal szemben Spranger a kibontakozás, a javulás útját abban látja, hogy vissza kell térni a német klasszikusokhoz, akik a „műveltséget“ a maga egészében s nem egyoldalúan irodalmi-intellektuális irányban értelmezték; akik az életnek mesterei voltak s nem csupán napszámósai. Tanulmányának ezt a főtételét a német klasszikusok: Goethe, Schiller, Kant, Fichte, Humboldt V., Pestalozzi (*Elementarmethode*), Hegel stb. példáján és művein szemlélteti, igazolja. Ennek a belső embernek kialakítása, eszményi alapvonalainak kidomborítása nem csupán az iskolának és az ifjúságnak, hanem egyúttal az életnek és az embereknek közös feladata. Ezt a belső emberit nem külső formák és javak hozzák létre, hanem az emberiség felett örökké világító hármas csillagzat: szabadság, kötelesség, szeretet. (Mi a kötelességet tennők első helyre, mert ez feltétele a szabadságnak s ebből folyik a szeretet is. Ezt a felfogást igazolják egyébiránt magának Sprangernek a kötelességről mondott fejtegetései a 13. lapon.)

Ennek a mély filozófiai belátásnak és eszményi-reális életbölcsessel telített írásnak hatása alatt az az ötletünk támadt, vajha akadna nálunk is hivatott toll, amely ilyen meggyőzően megírná „A magyar klasszicizmus és korunk művelődési élete“ c. tanulmányt. Ha a mi klasszikusaink világirodalmi szempontból nem is érnek fel a németekéihez, Kazinczy, Kölcsey, Petőfi, Eötvös, Arany stb. s nem kevésbé Széchenyi, Deák kultúránknak olyan forrásai, akik Csonka-Magyarország értelmiségére több fényt, melegét és erőt árasztanak, mint az epigonok légiói.

kf.

Új magyar könyvek, füzetek és folyóiratok.

A. Fővárosi Pedagógiai Könyvtár (Budapest, VIII., Mária Terézia-tér 8. sz.) Évkönyve és szemelvényes Szakjegyzéke. 1928. Új folyam. 1. szám. Bp. 1928. Székesfővárosi Házinyomda. (N. 8-r., XX+212 l.)

Dezso Lipót: A magyar helyesírás rendszeres tanításának módszere. Szombathely, 1929. Dunántúli Nyomdavállalat Rt. (N. 8-r., 128 l.) — Ára a szerzőnél rendelve portóköltséggel együtt 3 pengő.

Kelemen Ferenc: A leánynevelés főkérdései. Szülők tájékoztatására. Makó, 1929. Horváth Ferenc könyvkereskedő bizománya. (N. 8-r., 20 l.) — Ára 80 fillér.

Dr. Kempelen Attila: Az ifjúság lélektanának alapvázlata. Művelt szülőknek, nevelőknek, kutatóknak. Bp. 1928. Pfeifer Ferdinánd. (N. 8-r., 100 l.) Ára 4-50 pengő.

Kornis Gyula: Nemzeti megújulás. Budapest, 1929. Eggenberger könyvkereskedés. (N. 8-r., 32 l.) — Ára 2-40 pengő.

Kürschák József: Matematikai versenytételek. Tanulóversenyein kitűzte a Br. Eötvös Loránd Matematikai és Fizikai Társulat. 1894—1928. (*Középiskolai Matematikai és Fizikai Lapok Könyvtára*, Szerkeszti: *Faragó Andor és Nagy József*, 3—5. sz.) Szeged, 1929. Szeged Városi Nyomda és Könyvkiadó Rt. (N. 8-r., VIII + 134 l.)

Az erdélyi és magyarországi román egyházak és iskolák élete és szervezete a világháború előtt. Román források alapján kiadja a Magyar Kisebbség nemzetpolitikai szemle. Lugos, Husvéth és Hoffer könyvnyomdája. (Évszám nélkül. N. 8-r., 68 l.)

Nagy József: Iskolai gyűjtemények. Bp. 1928. Franklin-Társulat nyomdája. Kiadja Nagy József, Debrecen. (N. 8-r., 32 l.)

Pestalozzi Henrik: Levelek a kisednevelésről. Fordította *Dr. Petrich Béla*. Előszóval ellátta *Dr. Kenyeres Elemér*. Bp. 1929. A Kisednevelés kiadása. (N. 8-r., XII + 80 l.) — Ára 3 pengő.

Prohászka Lajos: Pedagógia mint kultúrfilozófia. (Különlenyomat a Magyar Paedagógiának XXXVIII. évfolyamából.) Bp. 1929. Királyi Magyar Egyetemi Nyomda. (N. 8-r., 36 l.)